

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde ilk olarak 2015 yılının Eylül Ayında Van ilinde tespit edilen Nepal Şapı Hastalığının (Asya-1 virüsü veya Nepal şapı) **son dört ay içerisinde hızla yayıldığı ve ülke genelinde hayvan hareketlerin tamamen durma noktasına geldiği tespit edilmiştir.** Şap Hastalığı sebebiyle Ülkemizde hayvancılık sektörü bir kez daha darboğaza girmiştir. Doğudan batıya, kuzeyden güneye ülkenin dört bir yanındaki hayvan pazarlarının kapatıldığı ve hayvan hareketlerinin sınırlandırıldığı bilgisi acil önlemler almayı gerektiren bir durumdur. Bu kapsamda;

1- Ülkemiz sınırlarında canlı hayvan giriş ve çıkışlarında alınan tedbirlerin yeterlilik düzeyi, kaçak canlı hayvan girişlerinin hayvancılık sektöründe meydana getirdiği olumsuzluklar,

2- İlk olarak 2015 yılının Eylül Ayında Van ilimizde tespit edilen Şap Hastalığının ülke geneline yayılmaması için neden yeterli tedbirlerin zamanında alınamadığı,

3- Şap hastalığı sebebiyle meydana gelecek ekonomik kayıplar ve şap hastalığı ile mücadelenin meydana getireceği ekonomik maliyetler,

4- Şap Hastalığının yaygınlaşması sebebiyle tedavi sürecindeki hayvanların kesimlerinin insan sağlığında meydana getireceği riskler,

5- Şap hastalığı sebebiyle hayvancılık sektöründe meydana gelen kayıpların önlenmesi için alınması gerekli olan tedbirler,

Yukarıda belirtilen konularda Anayasa'nın 98inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederim.
10.02.2015

Saygılarımızla.

Fahri Aydın
Bursa MU

Melike Berman
4) Deniz

M. Hüsnü Moğulcu
Kenpa

Vedat Güneşoğlu
KIZILARCI

Kadim Durmaz
Tokat

Tahsin Çarlıoğlu
Kocaeli

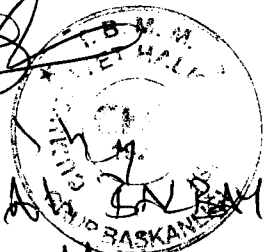
Dr. Cemal İzzet
Ereğli

Mustafa Akın
Karaman

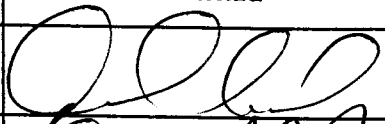
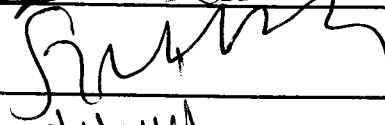

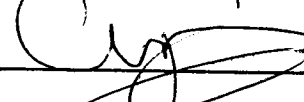

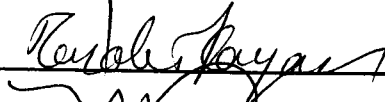

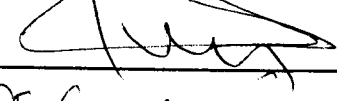
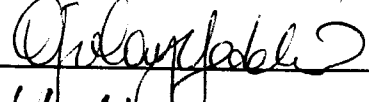

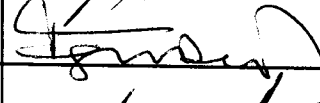
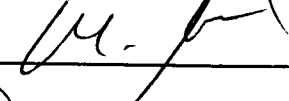
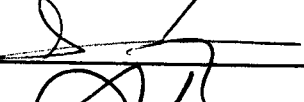

Kemal ZEYBEK
Samsun Milletvekili

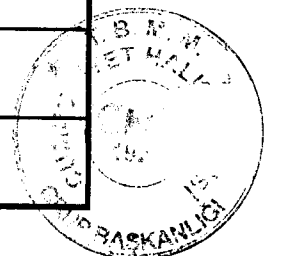
Orhan Sarıbal
Bursa MU

Dr. Cemal Purcu
izmir

308... Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Dr. Dudaç GİLER	İstanbul	
Sezgin TANRIKULLU	İstanbul	
Ali YİĞİT	İzmir	
Çağrı YILMAZ	Teke	
Mahmut Tural	İST	
Turabi KAYAN	Kırklareli	
Mozlum NARIN	Manisa	
Senal Sarhan	Ankara	
Gülşah YEDERKİ	İstanbul	
Jakup Akkaya	İstanbul	
Ali'4 Elci	Çarşamba	
Karim Arslan	Denizli	
Muhammed Erkek	Çarşamba	
Hüseyin AKAN	Kocaeli	
Dr. AKYILDIZ	Sivas	

ÖZET GEREKÇE

Ülkemizde ilk olarak 2015 yılının Eylül ayında Van ilinde tespit edilen, Nepal Şapı hastalığının (Asya-1 virüsü veya Nepal şapı) son dört ay içerisinde hızla yayıldığı ve ülke genelinde hayvan hareketlerinin tamamen durma noktasına geldiği tespit edilmiştir. Şap hastalığı sebebiyle ülkemizde hayvancılık sektörü bir kez daha darboğaza girmiştir. Doğudan batıya, kuzeyden güneye ülkenin dört bir yanında ki hayvan pazarları kapatıldığı ve hayvan hareketlerinin durdurulduğu bilinmektedir. Hastalık nedeniyle hayvan ölümleri ve yavru atma ile büyük kayıplar yaşanmaktadır.

Şap hastalığının özellikle ülkemize yurt dışından sokulan hayvan ve hayvansal ürünlerle girdiği düşünülmektedir.

Şap hastalığı nedeniyle büyük kayıplar yaşayan hayvan besleyenlerin kayıplarının önlenmesi, tüketicilerin sağlıklı, uygun fiyatlarla et tüketmelerinin sağlanması ve erken uyarı yöntemleri dahil şap hastalığının tamamen yok edilmesi için Anayasa'nın 98 inci maddesi ve TBMM içtüzüğünün

104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

KEMAL ZEYBEK
SAMSUN MİLLETVEKİLİ

GEREKÇE

Şap hastalığı; çift tırnaklı hayvanlarda görülen, çok hızla yayılan bulaşıcı bir hastalıktır. Hayvanların ağız, tırnak ve memelerinde deformasyona yol açan bu hastalık, mevzuatımıza göre ihbarı mecburi hastalıklardan olup ülke düzeyinde çeşitli önlemlerin alınmasını gerektirmektedir.

Şap hastalığı hayvancılık sektörü için çok tehlikeli ve zararlıdır. Hastalığa bütün çift tırnaklı hayvanlar duyarlıdır. Şap Enstitüsü verilerine göre, şap hastalığı genel olarak gebe hayvanlarda yavru atmaya, özellikle buzağılarda yüksek oranda ölümlere neden olurken, süt ve et veriminde % 10 ile % 15 arasında kayba yol açmaktadır.

Şap hastalığı canlı hayvan ve hayvansal ürün ticaretini olumsuz yönde etkilemekte, büyük ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Hastalık nedeniyle hayvan hareketlerinin durdurulması nedeniyle, içerde ve dışarıda canlı hayvan ticareti durmakta, mücadele maliyeti nedeniyle ağır ekonomik kayıplar meydana gelmektedir.

Ülkemizde Asya-1 virüsü veya Nepal şapı olarak adlandırılan hastalık 2015 sonbaharında Van ilimizde görülmüştür. **Son dört ay içerisinde hızla yayılan şap hastalığı nedeniyle ülke genelinde hayvan hareketleri tamamen durma noktasına gelmiştir.** Birçok hayvan pazarı geçici olarak kapatılırken, birçok bölgede karantina uygulamalarının başlatıldığı bilgisi basında yer almıştır. Hayvancılık merkezi olarak bilinen ve et ve süt üretiminde önde gelen illerden başta Samsun olmak üzere, Kars, Kırşehir, Denizli, Aksaray, Kırıkkale, Van, Erzurum, Manisa, Bursa, Balıkesir, Sakarya, Konya gibi birçok il ve ilçede şap hastalığı nedeniyle hayvan pazarları kapalı durumdadır. Ayrıca uygulanan karantina önlemleri gereği, hayvan hareketleri büyük oranda yasaklanmıştır.

Medya Takip Ajansı Interpress'in, yapmış olduğu araştırmaya göre, hayvancılıkla ilgili Ocak ayından bu yana yazılı basında hayvancılıkta yaşanan şap hastalığının hızla yayılması sonucu yaşanan karantina ve hayvan pazarlarının kapatılması haberlerinin ne çıktığı tespit edilmiştir. şap hastalığı hakkında yılbaşından bu yana yazılı basında toplam 718 haber yayınlandığı belirlenmiştir.

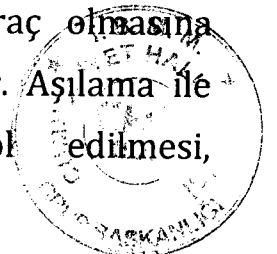
şap Hastalığı sebebiyle ülkemizde hayvancılık sektörü bir kez daha darboğaza girmiştir. Asya- 1 Virüsü veya Nepal şapı olarak adlandırılan virüs nedeniyle doğudan batıya, kuzeyden güneye ülkenin dört bir yanındaki hayvan pazarlarının kapatıldığı bilgisi acil önlemler almayı gerektiren bir durumdur.

İlk olarak Eylül ayında Van'da görülen ve daha önce rastlanmayan hastalığın ithal hayvanlarla ya da Suriye sınırından kaçak giren hayvanlarla ülkemize girdiği ve hızla yayıldığı uzmanlar tarafından ifade edilmektedir. Bu durumda, sınırlarımızda hayvan geçişlerine ilişkin alınan tedbirlerin yetersizliği mutlaka araştırılması gerekmektedir.

Ayrıca lkemizde havancılık sektörüne ağır bir darbe vuran ve büyük ekonomik kayıplara sebebiyet verecek olan Asya- 1 Virüsü ilk olarak Eylül ayında Van'da tespit edildikten sonra, hatalığın yayılmasının önlenmesi için neden yeterli tedbirlerin alınamadığı hususu mutlaka araştırılması gereken bir durumdur.

Avrupa Birliği lkeleri şap hastalığından arındırılmış bölgelerdir ve yaklaşık yüz yıldır şap hatalığına karşı ciddi tedbirler alınmaktadır. Bu ülkelerde şap hastalığı görüldüğü yıllarda yoğun aşılama programları uygulanmıştır. Avrupa lkelerinde şap hastalığının görülmesi durumunda hayvanları imha etmekte ve çiftçilere hayvanın bedelini ödemektedir.

şap Hastalığının kontrolünde aşılama önemli bir araç olmasına rağmen aşılamanın başarisına birçok faktör etki etmektedir. Aşılama ile birlikte mutlaka hayvan hareketlerinin 'de kontrol edilmesi,

sınırlandırılması ve kontrol altına alınması gerekmektedir. Şap hastalığının kontrolündeki en önemlisi hastalıklı hayvan çevresinde uygulanacak karantina ve dezenfeksiyon tedbirleridir. Bu tedbirler titizlikle uygulanmaz ise virüs bulaşmaya devam edeceğinden hastalıkla etkin bir mücadele edilmesini zorlaştıracaktır. Ayrıca hayvan hareketlerinin sınırlandırılması sebebiyle meydana gelecek kayıplar sebebiyle ayrıca önlemlerin alınması gerekmektedir.

Şap hastalığı nedeni ile Ülkemizde hayvan varlığı azalmakta ve buna bağlı olarak et fiyatları artmaktadır. Tüketiciler, şap hastalığı nedeni ile artan et fiyatları karşısında et almakta zorlanmaktadır. Bazı bölgelerde hastalıklı hayvanların kesildiği, satıldığı yönünde bilgiler gelmektedir. Ayrıca tedavi edilen hayvanların yeterli süre bekletilmeden kesildiği şeklinde bilgiler gelmektedir. Şap hastalığı atlatmış hayvanlarda tedavi süresi boyunca kullanılan ilaçlardan, ilaç kalıntı sürelerini atılmasına bakılmaksızın kesilen ilaç kalıntısı olan etlerin satışının yapılması ihtimaline karşı gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. (Şap tedavisi uygulanan, iyileşen ve kesime ayrılan hayvanlar son ilaç alımından 28 gün sonra kesilebilir.) Bu tehlikeli durum karşısında üreticilerin ve tüketicilerin korunması için gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması gerekir.

Şap hastalığının hızla yazılması sebebiyle hayvancılık sektörü darboğaza girmiştir. Hayvancılıkla uğraşan köylüler ve besicilik yapanlar zor durumdadır. Hastalıktan dolayı hayvanlarına aldıkları yem ve yem bitkilerinin ücretlerini ödeyemez durumdadırlar. Hayvancılık sektöründeki sıkıntılar ve bağlantılı olarak yem üreticileri ile ticaretini yapanlarda aynı sıkıntıları yaşamaktadırlar.

Sonuç olarak: İlk olarak 2015 yılının Eylül Ayında Van ilimizde tespit edilen Şap Hastalığının (Asya-1 virüsü veya Nepal şapı) **Son dört ay içerisinde hızla yayıldığı ve ülke genelinde hayvan hareketleri tamamen durma noktasına geldiği görülmektedir.** Şap Hastalığı

sebebiyle Ülkemizde hayvancılık sektörü bir kez daha darboğaza girmiştir. Doğudan batıya, kuzeyden güneye ülkenin dört bir yanındaki hayvan pazarlarının kapatıldığı ve hayvan hareketlerinin sınırlandırıldığı bilgisi acil önlemler almayı gerektiren bir durumdur. Bu kapsamda;

- 1- Ülkemiz sınırlarında canlı hayvan giriş ve çıkışlarında alınan tedbirlerin yeterlilik düzeyi araştırılmalı, kaçak canlı hayvan girişlerinin hayvancılık sektöründe meydana getirdiği olumsuzluklar ortaya konularak tedbirler geliştirilmelidir.
- 2- İlk olarak 2015 yılının Eylül Ayında Van ilimizde tespit edilen Şap Hastalığının ülke geneline yayılmaması için neden yeterli tedbirlerin zamanında alınmadığı araştırılmalı ve sorumluluklar ortaya konulmalıdır.
- 3- Şap hastalığı sebebiyle meydana gelecek ekonomik kayıplar ve şap hastalığı ile mücadelenin meydana getireceği ekonomik maliyetler araştırılmalıdır.
- 4- Şap Hastalığının yaygınlaşması sebebiyle tedavi sürecindeki hayvanların kesimlerinin yapılmaması ve kaçak kesimlerin önlenmesi için alınması gereken tedbirler ortaya konulmalıdır. Şap hastalığının yaygınlığı sebebiyle insan sağlığına yönelik risk analizleri mutlaka yapılmalıdır.
- 5- Şap hastalığı sebebiyle hayvancılık sektöründe meydana gelen kayıpların önlenmesi için alınması gerekli önlemlerin neler olabileceği araştırılmalı ve politikalar geliştirilmelidir.

